

For the latest from BDO Turkey, follow us

Sirküler Tarihi : 23.01.2022
Sirküler No : 2022/015

VERGİ KANUNLARINCA İADESİ TALEP EDİLEN VERGİLERE İLİŞKİN OLARAK AÇILAN DAVALARDA, DAVA KONUSU TUTARIN %50'Sİ ORANINDA TEMİNAT ALMADAN YÜRÜTMENİN DURDURULMASINA KARAR VERİLEMEYECEKTİR (7351 SAYILI KANUN)

TBMM'de 19 Ocak 2022 tarihinde kabul edilen "7351 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" (Kanun), Cumhurbaşkanının onayının ardından 22 Ocak 2022 tarih ve 31727 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Kanun'un 2 ncimaddesi ile 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun (İYUK) 27 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir:

"Vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda, dava konusu tutarın yüzde ellisi oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilemez."

Söz konusu hüküm Kanun'un Resmî Gazete'de yayımlandığı gün olan 22.01.2022 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bilindiği üzere İYUK m 27/1 uyarınca Danıştay'da veya idari mahkemelerde dava açılması dava edilen idari işlemin yürütülmesini durdurmaz.

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş. bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2021 yılında 11,8 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 167'dan fazla ülkede bulunan 1.728 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dâhil dünya çapında 97.292 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayının, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

Bu genel kuralın istisnası İYUK m 27/42te düzelenmiş olup, vergi mahkemelerinde, vergi uyuşmazlıklarından doğan davaların açılması, tarh edilen vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümlerin ve bunların zam ve cezalarının dava konusu edilen bölümünün tahsil işlemlerini durdurur. Ancak, İYUK'un 26 ncı maddesinin 3 üncü fıkrasına göre işlemden kaldırılan vergi davası dosyalarında tahsil işlemi devam eder. Bu şekilde işlemden kaldırılan dosyanın yeniden işleme konulması ile ihtirazi kayıtlarla verilen beyannameler üzerine yapılan işlemlerle tahsilat işlemlerinden dolayı açılan davalar, tahsil işlemini durdurmaz. Bunlar hakkında yürütmenin durdurulması istenebilir.

Diğer yandan İYUK'un 27 nci maddesi uyarınca Danıştay veya idari mahkemeleri, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, yürütmenin durdurulmasına karar verebilmektedir.

İYUK m. 27/6 uyarınca yürütmenin durdurulması kararları prensip itibarıyla teminat karşılığında verilir; ancak, durumun gereklerine göre teminat aranmayabilir.

7351 sayılı Kanun'la yapılan düzenleme öncesi yürütmenin durdurulması rejiminde, vergi kanunları uyarınca iade talep eden mükelleflerin taleplerinin gerekli şartları taşımaması nedeniyle kabul edilmemesi veya vergi incelemesi sonucu yerine getirileceğinin bildirilmesi nedeniyle meydana gelen uyuşmazlıklarda verilen yürütmeyi durdurma kararları üzerine iade yapılmaktaydı. Yapılan incelemeler sonucunda bu iadelerin haksız yere alındığı yönünde tespit gerçekleştirildiğinde iade edilmiş tutarlar idare tarafından vergi ziyai cezası ve gecikme faiziyle birlikte geri talep edilmekteydi.

Yapılan düzenleme ile, iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda, dava konusu tutarın %50'si oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilemeyeceği hüküm altına alınmıştır. Bir diğer ifadeyle, yürütmenin durdurulması kararı üzerine iade yapılabilmesi hususunda herhangi bir değişiklik olmamakla birlikte yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için iadesi talep edilen tutarın %50'sinin teminat olarak verilmesi şartı getirilmiştir. Böylelikle "teminat verilmesi" de burada belirtilen iki temel şarta ilave olarak zorunlu hale getirilmiştir. Yeni düzenlemede de teminat karşılığı verilen yürütmeyi durdurma kararına istinaden iade alınan vergilerin yapılan incelemeler sonucunda haksız yere iade edildiğinin tespiti halinde iade edilen vergi, vergi ziyai cezası ve gecikme faiziyle birlikte mükelleften aranacak, alınamadığında teminat mektubu idarece paraya çevrilebilecektir.

Madde gerekçesinde yapılan açıklamalardan anlaşıldığı kadarıyla, vergi kanunları uyarınca iade talep eden mükelleflerin taleplerinin gerekli şartları taşımaması nedeniyle kabul edilmemesi veya vergi incelemesi sonucu yerine getirileceğinin bildirilmesi nedeniyle meydana gelen uyuşmazlıklarda verilen yürütmeyi durdurma kararları üzerine iade yapılmakta, ancak yapılan incelemeler sonucunda bu iadelerin haksız yere alındığı yönünde tespit yapıldığında iade edilmiş tutarların büyük çoğunluğunun geri alımı sağlanamamaktadır.

Özellikle, alım yaptığı mükelleflerin önemli bir kısmı hakkında sahte belge düzenleme a da kullanma yönünden tespit bulunan bir mükellefin katma değer vergisi iade talebinin yerine getirilmesi için mevzuat gereği aranılan şartların yerine getirilmediğinin tespit edilmesi üzerine iade işleminin vergi incelemesi sonucu yerine getirileceğinin mükellefe bildirilmesi işlemi dava konusu edilmekte ve mahkemeler tarafından verilen bazı kararlarda da işin esasına girilmeden yürütmenin durdurulmasına hükmedilebilmesi nedeniyle Hazine kayba uğrayabilmektedir. Yapılan düzenlemeyle haksız iadelerin önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Saygılarımızla.